

Meerit Mono & Poly

Miten muovit muodostuvat?
Mitä ovat monomeerit ja
polymeerit muoveissa?

Monomeerit: Yksittäiset rakennuspalikat

Monomeerien määritelmä

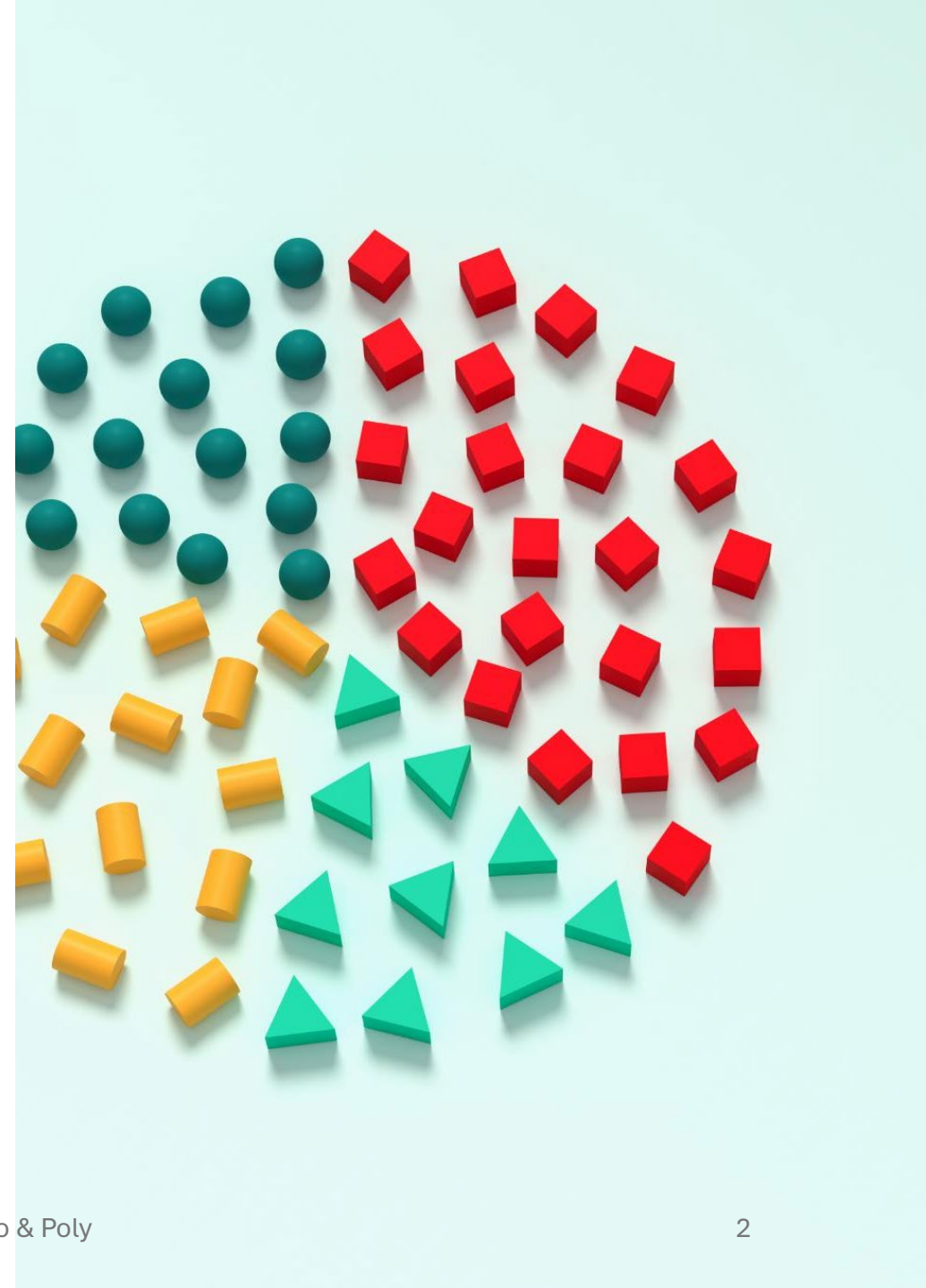
Monomeerit ovat pieniä molekyylejä, jotka toimivat rakennuspalikoina suuremmille rakenteille. Ne ovat muovien perusyksiköitä.

Rakentuminen suuremmiksi rakenteiksi

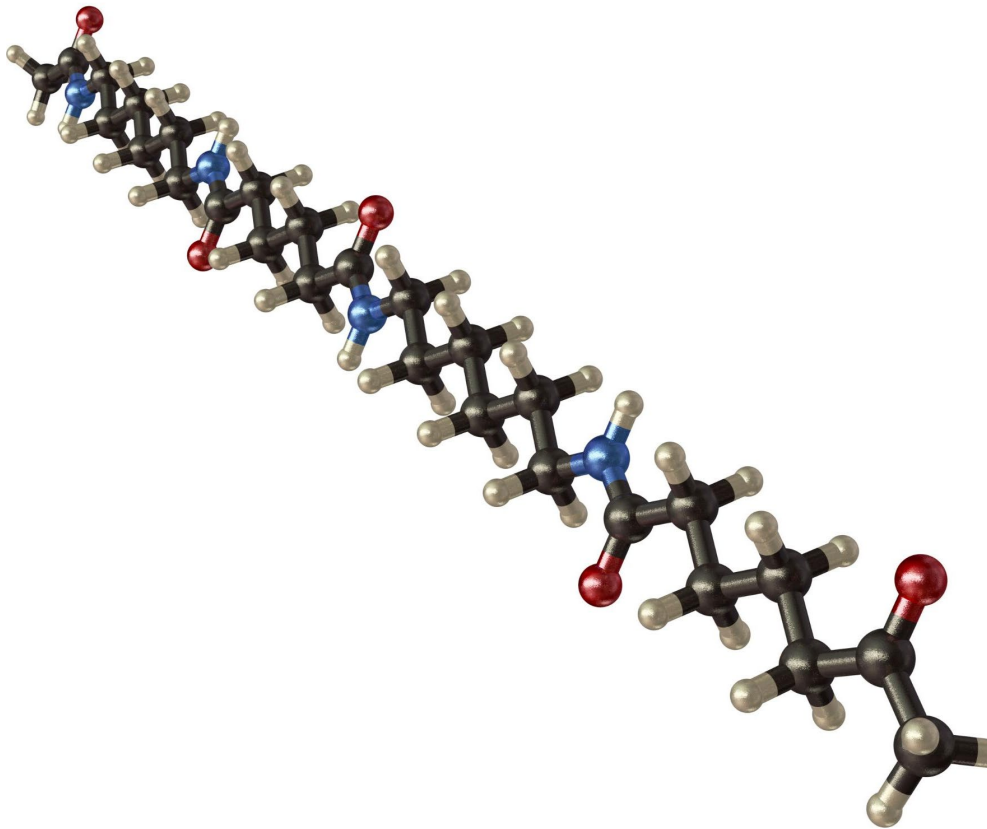
Monomeerit yhdistyvät vai yhdistetään, halutulla tavalla, muodostaen pitkiä ketjuja tai verkostoja, jotka muodostavat muovien rakenteen.

Vertaus lego-palikoihin

Monomeerejä voidaan verrata lego-palikoihin, jotka liitetään yhteen rakentaen monimutkaisia rakenteita.

Polymeerit: Rakennuspalikoista muodostuvat ketjut

Monomeerien yhdistyminen

Polymeerit muodostuvat, kun monomeerit liittyvät yhteen pitkiksi ketjuiksi tai verkostoiksi.

Muovimateriaalien synty

Polymeeriketjuista muodostuvat erilaiset muovimateriaalit, joita käytämme arjessa.

Polymeerien ominaisuudet

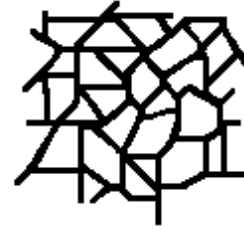
Polymeerit voivat olla joustavia tai kovia riippuen monomeerien välisestä sidoksista. Monomeerien kemiallinen rakenne vaikuttaa myös.

Polymeerimolekyylit ovat monen muotoisia

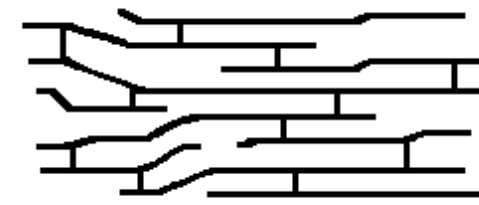
- Homopolymeerit
- Kopolymeerit

Kestomuovit

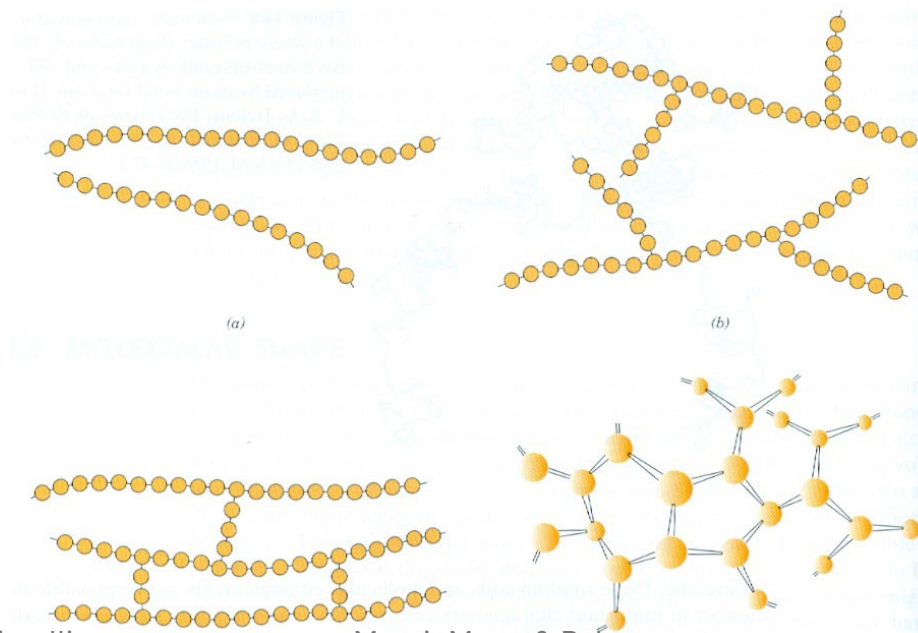

Kertamuovit

Elastomeerit

- Lineaariset
- Haaroittuneet
- Verkkorakenteet

Muoviteollisuus ry

Meerit Mono & Poly

Moolimassa vaikuttaa polyeteenin olomuotoon

Polymeroitumisaste, DP	Moolimassa, g/mol	Pehmenemislämpötila, °C	Olomuoto 25 °C
1	28	-169	Kaasu
6	179	-12	Neste
35	1000	37	Vahamainen
140	4000	93	Vahamainen
250	7000	98	Kova vaha
430	12000	104	Kova muovi
750	21000	110	Kova muovi
1350	38000	112	Kova muovi

Polymeroitumisaste, Degree of Polymerization

Kertoo, kuinka monta rakenneyksikköä on liittynyt polymeerimolekyyliin

Yhteenveto

Monomeerien rooli

Monomeerit toimivat yksittäisinä rakennuspalikoina muovien muodostumisessa.

Polymeerien rakenne

Polymeerit ovat monomeeriketjuja, jotka muodostavat pitkiä ja monimutkaisia rakenteita.

Muovien monimuotoisuus

Monomeerien ja polymeerien ymmärrys auttaa arvostamaan muovien erilaisia käyttötarkoituksia.

Liikunnallinen tehtävä

6 oppilasta voi muodostaa yhden nestemäisen polymeerin – helpointa tehdä lineaarisena

5 oppilasta (kukin edustaa 50 monomeeriä) voi muodostaa kovaa vahaa vastaavan polymeerin – helpointa tehdä lineaarisena, esimerkiksi kynttilä

10 oppilasta (kukin 75 monomeeriä) voi muodostaa kovaa muovia vastaavan polymeerin – esimerkiksi suoraketjuisena

Haluatko valmistaa vielä kovempaa muovia? Anna oppilaille tehtäväksi luoda verkkomainen rakenne.